

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: GÁL ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona. Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér. Nyilttér sora 50 fillér.</p>
---	--	--

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Letarolt megyének

tekintették Gömört a harmadik hadikölcsön óriási eredménye után s a negyedik pénzügyi offenzívánk elé aggódva néztek még azok is, akik az optimisták rózsaszínű szemüvegén keresztül szeretik nézni a világot s benne az eseményeket.

S e „letarolt megye“, a kipréselt ereszényű Gömör ismét csodát művelt s tanúságot tett arról, hogy pénzügyi ereje s gazdasági forrásai szilárdak és mélyek, amelyekből a jövő tejlődés történetében nagyszerű eredményeknek kell kivirágozniok.

A négy hadikölcsön alatt alig egy millióval kevesebb mint ötven millió korona kelt Gömörből arra a vándoruttra, amelynek végső pontjában nemcsak a busás kamat, de a nagy győzelmünk békéje is csillog . . .

Ötven millió korona egy a köztudat szerint egyáltalában nem gazdag tőkétű és energikus bugyogású forrásokkal rendelkező megyétől — ezt akkor tudjuk kellően értékelni, ha visszaszáll gondolatunk abba a világba, amikor az országnak százmilliók köleszőkért a külföldet kellett járnia s amikor a vármegyében százezer koronás vállalkozásokhoz sem pénz, sem kedv nem akadt.

A hadikölcsönök beszédesen mutatnak nemcsak a nép érettségére és áldozatkésztségére, de feltárják azokat a rejtett aknákat is, amelyekből a jövő közgazdasági életnek táplálkoznia és kincseket szereznie kell.

Lapunk más helyén adunk helyet annak a számsornak, amely Gömör megye becsületértékét jelenti.

Kishitű és rosszindulatú ember legyinhet csak lekicsinyelve amiatt, hogy a harmadik hadikölcsön végeredménye egy-két millióval tulszárnyalta a mostanit.

Ezek nézzenek bele a jegyzés strukturájába s meglátva a készpénzjegyzések domináló tömegét, ismerjék el Gömör köteleességtudását.

Vegyék tekintetbe, hogy a harmadik hadikölcsönnél 3 millió községi jegyzés volt s hogy az ily természetű jegyzések összege ma még az egy milliót sem közelíti meg.

És elbámulva Gömör megye ezen újabb illusztris cselekedetén, hajtsa meg mindenki fejét az előtt, akinek a lángoló

szava, szemének meggyőződéses tüze, cselekedeteinek páratlan gazdagsága ezen eredmény életét napfényre segítették.

Kubinyi Géza főispán úgy tekinthet ezen eredményre, mint élete legimpozánssabb munkájára!

A negyedik hadikölcsön gömöri eredménye

14.842.050 korona jegyzés a vármegyében.

A negyedik hadikölcsön jegyzési határideje mögöttünk van s most folyik a hatalmas munka, mely számba veszi, hogy mennyi jegyzés történt tulajdonképpen, amely Gömör javára könyvelhető el s amely Gömör dicsőségéről beszél.

A fenti milliós összeg még nem végeredmény. Az alkalmasint emelkedni fog s ha nem is éri el a harmadik hadikölcsön tizenhét millióját, mindenesetre mint tekintélyes eredmény fogja Gömör hazafias készségét dokumentálni.

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az alábbi táblázattal bemutathatjuk olvasóinknak a vármegyebeli pénzügyintézeteknél és jegyzési helyeknél történt jegyzési eredményeket s szembeállíthatjuk ezt az eddigiekkel:

Pénzügyintézet neve:	I. hadikölcsön	II. hadikölcsön	III. hadikölcsön	IV. hadikölcsön
Rimaszombati Takarékpénztár	K. 600.000	1.100.000	2.600.000	1.400.000
Gömör megyei Nép- és Iparbank	K. 540.000	1.072.350	2.817.000	1.754.000
Gömör. Takarékpénztár és Hitelbank	K. 132.200	238.750	240.000	500.100
Rimaszombati Közgazdasági Bank	K. 126.900	139.150	140.000	133.950
Általános Bank fiókja	K. —	12.000	23.150	27.400
Rozsnyói Takarékpénztár	K. 1.635.900	1.644.650	2.855.300	2.000.000
Sajóvölgyi Bank	K. —	900.000	1.220.000	900.000
Gömöri Takarékpénztár	K. 209.400	334.300	335.000	450.000
Dobsinai Takarékpénztár	K. —	—	—	109.200
Dobsinai Polgári Takarékpénztár	K. 52.000	68.750	—	185.250
Jolsvai Takarékpénztár	K. 215.300	233.500	617.150	177.750
Nagyrocezei Takarékpénztár	K. 210.000	230.650	390.000	285.450
Nagyrocezei Népbank	K. —	60.900	131.150	85.100
Pelsőzei Közgazdasági Bank	K. 53.200	145.950	168.000	151.700
Tornaljai Takarékpénztár	K. 625.950	822.850	2.020.000	1.350.000
Tornaljai Bank	K. 216.000	302.250	1.164.500	416.000
Putnoki Takarékpénztár	K. 800.000	832.000	2.142.000	2.157.000
Feledi Takarékpénztár	K. 71.450	91.000	56.850	134.000
Ajnácskői Takarékpénztár	K. 29.300	46.250	56.800	29.000
Nyustyai Takarékpénztár	K. 187.000	266.000	136.150	119.950
Garamvölgyi Takarékpénztár	K. 106.150	70.900	439.750	144.150
Rimaszécsi Takarékpénztár	K. —	—	169.050	86.650
Rimakovai Hitelszövetkezet	K. 76.000	141.400	272.950	146.150
Csetneki Hitelszövetkezet	K. 55.800	43.350	—	30.000
Krasznahorkaváraljai Hitelszövetkezet	K. —	10.850	—	57.050
Sajószentkirályi Hitelszövetkezet	K. —	11.800	—	9.600
Tiszóczi Hitelszövetkezet	K. —	—	9.800	16.100
Postatakarékpénztárak	K. —	864.745	475.350	476.800
Adóhivatalok	K. —	35.250	25.000	—

Az idegen megyebeli és főleg fővárosi pénzügyintézeteknél jegyzett kötvények összege — mint ezt a főispán hivatalának nyilvántartása feltűnteti — meghaladja a 800000 koronát.

A járáások és körjegyzőségek szerinti kimutatást jövő számunkban fogjuk közölni.

A Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogház R. t. arról értesít bennünket, hogy a négy hadikölcsön alatt 7.635.850 korona jegyzést bonyolított le s hogy ebből egy fél millió korona az intézet jegyzése.

Rimaszombat városban a negyedik hadikölcsön jegyzés eredménye 3.828.850 korona.

A vármegyebeli postahivataloknál eszközölt jegyzések összege 476.800 korona; tizezer koronán felüli jegyzés történt: Ragályon 13.000, Ajnácskőn 34.850, Köviben 14.150, Dernőn 11.400, Felsőhangonyon 10.150, Jolsván 24.250, Ratkón 13.000, Szkaroson 16.800, Klenőczon 10.000, Forgácsfalván 12.100, Vereskőn 10.800, Dobsinán 25.650, Pohorella vasgyáron 10.750, Rozsnyón 30.000, Sziliczen 12.950, O-gyánban 31.600, Lieze-Giezen 21.950, Nagyrocezen 20.000, Várgedén 16.300, Nagyszaboson 16500, Bánrévén 10.300 korona.

A Wiener Bankverein magyarországi fióktelepe közli lapunkkal, hogy nála Trattner József dobsinai lakos 25000 koronát jegyzett.

Világháború.

Most az olasz háború került az érdeklődés középpontjába.

A múlt héten Dél-tirolban harczó seregeink a Brenta és az Etsch folyók felső völgyeiben: Roveretótól délre és Trienttől keletre offenzívába mentek át. Gyors lendülettel rácsaptak a szembenálló olasz seregekre s azokat pár nap alatt átszorították az olasz határon. Ottani centrumunk és jobbszárnyunk, főleg trónörökösünk vezetése alatt harczó csapataink győzelemről-győzelemre haladva előre, már a múlt hét végén olasz erődöket foglaltak el a határon túl, közben jelentékeny számú foglyot ejtve, számos ágyut és gépfegyvert zsákmányolva.

Az olaszok e mellett balszárnyunk ellen fejtettek ki erősebb ellenállást a Sugana völgytől délre, az Armenterra hegyháton, de ezt az ellenállást is megtörték vitéz csapataink s most már ott is áttörtek az olasz határon s egyúttal magukkal ragadták az offenzívába azokat a seregeinket is, a melyek a Sugana völgytől északra állanak.

Mintegy a gorlicei áttörés látszik ismétlődni ebben a győzelmes gyors előnyomulásban, a melynek az eredménye eddig az olasz földre történt betörésen kívül mintegy 3 olasz pánczélerőd elfoglalása az Etsch és a Brenta között, ezenkívül 24400 hadifogoly 500nál több tiszttel, 261 ágyu, 101 gépfegyver, 16 aknavető és sok más hadiszer.

A Brenta és az Etsch völgye régi, hagyományosan ismert betörő kapu az olasz síkságra, a melyet az olaszok erődökkel is igyekeztek védelmezni. Mindazonáltal 3 irányban haladnak elő a mi seregeink: Asiago, Arsiero és Schio városok irányában, az utban lesz több pánczélerőd, de már egynéhányat megvívta, így legutóbb Campolongót s az olasz seregek több helyen tutva menekülnek csapataink elől. Az illető városok környékének lakói már elmenekültek s hír szerint a lombard-velencei síkság vonatai alig győzik szállítani a menekülőket. Hogy milyen érzés lehet ott most, azt mi is el

TÁRCZA.

Görgey Arthur meghalt.

Azon a napon, amelyen a Görgey Arthur földi maradványait a budapesti kerepesi temetőben elkisérjük: illendő, hogy mi rimaszombatiak is megemlékezzünk a magyar szabadságharc nagy alakjáról.

Rimaszombatban a Ratkó téle házban írta ugyanis alá a világosvári fegyverletétel okiratát 1849. júl. *)

Jómagam, mint ötödféléves kis fiú az ablakból néztem azt a sok kocsi-t, amelyek legutolsó hintóján ült bekötött fejjel a híres generális.

— Gróf Stahrenberg Pista hajtotta a kocsi-t — úgy mond ő, mikor előtte a múlt század

*) Hogy Görgey Arthur, a szabadságharc legtehetségesebb hadvezére járt Rimaszombatban és hogy itt oro z tisztek is fölkeresték, az történeti tény. A rimaszombatiaknak az a véleménye azonban, hogy itt fegyverletételről tárgyaltak volna, vagy pláne aláírták volna a világosvári fegyverletételt, — nem számíthat komoly történeti állítás hitére, csak utólagosan forgalomba került legenda. Görgey István 3 kötetes emlékiratában pontosan elmondja, mi történt Rimaszombatban? Az, hogy a váci ütközet után a felvidékre kerülő Görgeytől nagyon f lt az orosz fővezér és hogy bajt ne okozhasson a hátuk mögött, utána küldték Rüdiger és Chruleff tiszteket, hogy alkudozás címén tartóztassák föl utjában. De Görgey — épen, mert utja sürgős volt az Alföldre, nem állott velük komolyan szóba. Ez a történeti igazság.

tudjuk képzelni azokból a nehéz időkből, a mikor a Kárpátokon állottak a támadó orosz seregek.

Az olasz sereg fővezére: Cadorna gróf szépíteni igyekszik a helyzetet és avval védekezik, hogy mindössze 2 olasz hadosztály állott a támadókkal szemben, ezért a győzelmes előnyomulás. Ez azonban nem lehet igaz, mert a mi sebesülletlen foglyaink száma kitesz 2 olasz hadosztályt, hol vannak még a halottak és sebesültek s az elfutók? De nem is igaz, mert legalább is hat olasz hadosztályról tudjuk, hogy ott Dél-tirolban ellenünk harcolt.

Az olaszok most meg fogják próbálni, hogy offenzívánkat feltartóztassák s máris emlegetik, hogy Karinthia ellen fognak támadásba kezdeni, a mi tervnek elég észszerű. De ha nem tudják győztes csapatainkat idejében feltartani s azok gyorsan lejuthatnak Velence közelébe: akkor nagy bajba kerülnek az Isonzónál álló olasz seregek, mert két tűz közé szorulhatnak.

Tehát az északolaszországi síkságra nézve élethalál kérdés, hogy vagy föltartóztassák győztes seregeinket, vagy kellő időben vissza kell vonulniok az Isonzó mellől is a Pó vidékére. Ugy mondják, hogy Cadorna a Pó védelmére rendezkedett be a háború előtt.

A francia harc téren Verdun körül megszokott tempóban folyik a német offenzíva: a németek a héten ismét előretörttek a Maas folyótól nyugatra a Mort Homme és a 304 es magaslat körül s vagy 2000 foglyot ejtettek s több ágyut zsákmányoltak. Azután napok óta a francziák igyekeztek a németeket állásaikból eltűzni nemcsak ott, hanem főleg Douaumont, Thiaumont, Vaux körül. El is foglaltak nagy kitartással néhány árkot, de a németek azokat újra visszafoglalják. Verdun körül az a baja a francia erőknek, hogy oda szorították őket az erődhöz, maholnap nem jutnak lélekzethez.

Az angol fronton is volt német előtörés 2 kilométeres fronton.

Az orosz front igen csendes. Kevés harc volt a török és balkáni frontokon.

nyolczvanas éveiben a magyar forradalomra vonatkozó visszaemlékezéseimet elmeséltem...

— Azt biz' én nem tudhattam, hogy a lovakat ki hajtotta; de az apró lovak szinte felélevenedtek emlékezetemben.

Erre Görgey bámulatos bizalommal és őszinteséggel elmondotta a *Jekelfalussy* József családjánál eltöltött éj eseményeit, a legapróbb részletességgel, amelyet egy alkalommal „Az Ujság” című lapban reprodukáltam.

Kornél fiáról, aki Rimaszombatban járt a gimnáziumban nem szeretett beszélni. Egy időben a mi földünk, a most is élő *Martinyi* József nyiregyházi tanár nevelősködött a fiú mellett, aki bizonyára legtöbbet tudna írni a tábornok klagenfurti tartózkodásáról.

Magával a tábornokkal polemiam nem volt; de öccse: *Görgey* István egy-két ivre terjedő cikket tett közre a „Budapesti Szemlé”-ben egy cikkem ellen; azért, mert én azt *problematicusnak* tartottam, hogy Görgey Arthur hogyan maradhatott életben?!

A tábornok elkérte kéziratomat, s a mentegődzésemet a következő sajátkezűleg írt levelével honorálta:

Visegrád, 1908. augusztus végén.

Nagyságos Id. Farkasfalvy Imre urnak

Budapesten.

Mindenekelőtt fogadja őszinte köszönetemet a becsületemre való bizalmáért, melynél fogva

Meg kell említenünk azt, hogy a békére való hajlandóság terjedni látszik és Wilson, az Egyesült Államok elnöke nyíltan kijelentette, hogy elérkezett az idő a békeközvetítésekre.

A városi tanács és az élelmezés.

A városi tanács köréből kaptuk a következő értesítést:

„Az élelmi szerek rendkívüli drágasága óta Rimaszombat r. t. város tanácsa a marhahusért követelhető legmagasabb ár hatósági megállapítása útján igyekezett biztosítani azt, hogy a város lakossága a marhahusát a mindenkori árviszonyoknak megfelelő normális áron szerezhesse be.

A legutóbbi időben azonban az élő állat ára olyan hullámzást mutat s az élő marha ára hétről hétre s vásárról vásárra olyan rohamosan emelkedik, hogy azt a hatósági árszabás most már nyomon nem követheti s azzal lépést nem tarthat.

A városi tanács tehát a marhahus árak maximálását egyelőre felfüggesztette, s a *mészárosok f. hó 26. napjától kezdve a marhahus árát maguk szabhatják meg.*

A város közönsége azonban a husárral való esetleges visszaélések ellen ezentul sem maradt védtelenül. A m. kir. miniszteriumnak 4207—1915. M. E. rendelete alapján ugyanis az, a ki életszükségleti cikket a hatóságilag megszabott legmagasabb áron felül, vagy *hatóságilag megszabott legmagasabb ár hiányában* — a piaci helyzetre való tekintettel — *aránytalanul magas áron* hoz forgalomba, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E rendelkezés alapján mindenkor módjában áll az eljárásra hivatott rendőrkapitánynak, hogy azt, a ki a marhahus aránytalanul magas áron hozná forgalomba, büntető uton vonja felelősségre. A város közönsége teljes bizalommal lehet az iránt, hogy minden olyan panasz, a mely a netaláni aránytalanul magas husárak miatt tétetik, a legalaposabb megvizsgálásban részesül, s ha alaposnak bizonyul, a visszaélés szigorú büntetés alá esik.

A város tanácsa egyébként is figyelemmel kíséri ezentul is a marhahus árak alakulását. Ebből a célból a mészárosok által levágott marhák minden egyes esetben megméretnek s azok súlyáról, származási helyéről, eladójáról s az élő marha vételi áráról, a vágásnál ny rt és egyéb melléktermékek tiszta súlyáról nyilvántartás fog vezetetni, úgy, hogy minden egyes esetben könnyen megállapítható lesz az az ár, amelyen a hus a tisztességes polgári haszon figyelembe vételével forgalomba hozható s amelynek túllépése a büntető rendelkezésbe ütközik.

teljesíteni méltóztatott testvéröcsém kérelmét.

De nem egyedül hálaérzet — tollbamondója jelen soraimnak.

Szegődik hozzá társul a kényszerhelyzet, mely kötelességgé teszi bocsánatot kérnem a kézirát visszaküldésével való feltűnő késésért. Oka ennek nem egyéb, mint hogy idegen kéz írást olvasni szemeimnek tulsok időt igénybe vevő feladat.

Szegény félvak szemeim ezen feladatuk megoldásának hősies volta tudatukban most számot tartanak a kézirátnak nyomdafestékben minél előbbi megjelenésére; nem különben Nagyságodnak mélyen lekötelezett híve

Görgey Arthur s. k.

Dolgozatomat *Gyulai* Pál szerkesztő, szívesen fogadta; de kiadását közbejött halála gátolta meg s bizony több mint egy esztendő telt bele, míg kedves lányától a kézirátot visszakaphattam!

A Görgey Arthur kézirátát nagybecsen tartom és soha se felejttem el, hogy azóta fiaimat, különösen *Sándort* és *Kornélt* bizalmára méltatta.

Adjon neki az Ég örök nyugalomát!

Id. F. I.

Pályázat végrehajtói állásra. Az itteni kir. törvényszéknél a végrehajtói állásra a pályázat kiíratott. A határidő két hét s az állás betöltéséhez szükséges a végrehajtói vizsga letételének igazolása mellett orvosi bizonyítvány melléklése.

Jótekonyság. Krausz Dezső és neje 25 éves házasságuk évfordulója alkalmából 30 koronát adományozott az „izr. nőegylet”-nek, mely adományt ez uton is hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

A vak katonáknak! Lukács Gézáne alispánné e héten a vak katonák czéljaira a következő adományt vette át és nyugtázza hálás köszönettel: A „Gömöri Ujság” gyűjtése 9 kor.

Vonat közlekedés. Örömmel vettük tudomásul s a közönség jóleső érzéssel értesült róla, hogy f. hó 22-ike óta a reggel 6 óra 27 perczkor innen induló vonatnak Miskolcz és Füle felé esatlakozása van, s a Budapest felől éjjel érkezők szintén esatlakozást találnak Fülektől reggel, úgy, hogy a délelőtt 1/2 10 órai vonattal már Rimaszombatban vannak.

Az aggteleki barlang átvétele. A múlt vasárnap érdekes ügyben tárgyalt a Magyar Kárpát-egyesület Gömöri Osztálya a roznói városháza tanácstermében. Ekkor tartotta ülését a gömöri osztály választmánya dr. Pösch Rezső polgármester elnöke alatt. Az ülésen előadták a kassai osztály átiratát, a melyben megvételre és átvételre ajánlja a gömöri osztálynak az aggteleki barlangot a hozzátartozó fekvéssel és jogokkal, miután a kassai osztályra nézve távol van a barlang s más megyében fekszik s minden idejét és erejét igénybe vette. A gömöri osztály itthon van, közelebb éri és jobban fejlesztheti a barlang ügyét. — Pásztor Mihály főgimnáziumi tanár ügyvivő alelnök előadta az ügyre vonatkozó dolgokat. — Megemlékezett arról, hogy a gömöri osztály igazi tartalmat nyerne a barlang átvételével s ezáltal erkölcsi nyereség volna rá nézve a barlang átvétele, előadta a pénzügyi helyzetet is, amely szerint a gömöri osztály pénztára rendelkezik annyi összeggel, amennyi a barlang átvételénél azonnal szükséges, a többivel pedig a központnak tartoznék 4 és fél százalékos kamattal. Így semmi sem áll útjában a barlang átvételének. Annak fejlesztésére pedig más segélyforrások vehetők igénybe. Horváth Zoltán, a rimavölgyi bizottság elnöke pártolól szökött az ügyvivő alelnök előadása mellett, egyszersmind fölhozta a rimavölgyi tagok lelkes hozzájárulását. A fejlesztésre nézve segélyeken kívül részvénytársaság alapítását ajánlja, hogy nemcsak a hazai, de a külföldi látogatók is bevonhatók legyenek a látogatók soraiba. A választmány elvben elfogadta az átvételt, de bizottságot küld a helyszínére: Pásztor Mihály, Horváth Zoltán, ifj. Rábely Miklós, dr. Göcz Sándor, Lajos Győző és Csékus István tagokkal.

Főpásztori körlevél. Megjelent Balás Lajos roznói püspök f. évi VIII. főpásztori körlevele, amelynek latin részében szertartási ügyben intézkedik. A Vörös Kereszt Egylet javára Péter-Pál ünnepén országos gyűjtés lesz. A lelkészek végrendelete bíróság által az egyházi főhatóságnak kézbesítendő. Ajánlja a hadsegélyző hivatal szerzetet bélyegeit. A püspöki papnevelő intézetbe június 5-re és 6-ra pályázatot hirdet. Elrendeli a schematizmus részére szükséges adatok beküldését. — Jelenti, hogy Rónai János dr. theologiai tanár és szemináriumú lelkész pápai kamarás lett.

Jégbarlang megnyitás. A dobsinai jégbarlang régi derék bérlicje: Fejér Endre, ki a látogatókkal szemben tanúsított előzékenységéről széles körökben ismeretes, közli velünk, hogy május hó 15-én a dobsinai jégbarlangot megnyitotta s a barlang épen úgy, mint más években, ez idén is mindennap megtekinthető villanyvilágítás mellett.

Adományok. A „Vörös Kereszt” egyesület czéljaira újabban a következő szives adományokat vették: Pénz: Varga János (Eszterény) 3 korona. — Természetben: Botto Zsuzsanna (Eszterény) 10 drb. tojás; Szabó László (Várgede) virág, egy kis kosár saláta, 8 drb. kalács; Kertész Lajos 40 dkg. gomba, 18 drb. kalarábé, egy kis kosár kapor; Tomó Mihályné (Klenóc) 20 drb. tojás; Dávid Józsefné (Hanva) 2 l. tej, 1 l. tejföl, 20 drb. tojás, 1/2 kg. vaj. Hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

Jótekonny adomány. Pöschl Ferenc kir. főerdőmérnök és Gohn Emil kir. erdőmérnök 8 koronát küldöttek szerkesztőnk czímére a sebesült katonák számára. Az összeget a rimaszombati Vörös-Kereszt egylet pénztárába befizették.

Közgazdaság.

A folyó évi állatszámítás eredménye Gömörben.

A közönséget régen érdekelte jobban egy kérdés, mint a háborus gazdasági esztendő állatszámításának eredménye. Akadt pessimista, aki a háboru okozta fokozottabb huszfogyasztástól állattenyésztésünk csődjét várta, amely feltevést igazolni látszott a napról-napra óriási mérvben emelkedő és soha nem remélt horribilis állatárak, mások viszont optimisták voltak, akik határozottan az állatlétszám emelkedésére esküdtek, és akik feltevéseit arra alapították, hogy az állatvásárokról csaknem annyi állatot hajtottak fel gazdáink, mint a néhai való békeidőben, és hogy a falusi csordákban és kondákban ugyanannyi állatot láttak, mint az előző esztendőben.

Mint mindenben, úgy ebben a kérdésben is középen van az igazság; mint az alábbi adatokból következik, állattenyésztésünk jövőjét, illetőleg sem kétségbeesésre, sem pedig elbizakodottságra nincs okunk, illetve jogunk, mert a beállott hiányok nem pótolhatlanok, de viszont czéltudatos és előrelátó komoly munkára van szükség, hogy e hiányok nemesak hogy ne növekedjenek, de lassankint kipótoltsanak.

De lássuk a komoly számokat! Találhatott a folyó év tavaszán vármegyénkben összesen 71.092 drb. szarvasmarha, 10.865 drb. ló, 44.957 drb. sertés, 102.857 drb. juh, 910 drb. kecske és 173 drb. szamár.

Az 1915. évben állatszámítás nem lévén elrendelve, az összehasonlítás az 1914. évi eredménnyel történt, amely esztendőben 74.948 drb. szarvasmarhánk, 14.719 drb. lovunk, 53.232 drb. sertésünk, 125.844 drb. juhunk, 955 drb. kecskénk és 115 drb. szamarunk volt.

Kevesebb tehát szarvasmarha állományunk 3856 darabbal, 5.14%-al, ló állományunk 3854 drb. al, 26.18%-al, sertés állományunk 8275 darabbal, 15.56%-al és végül kevesebb juh állományunk is 22.987 darabbal, 20%-al.

Lapunk keretét messze tulszárnyalja, hogy az egyes járások és rend. tan. városok állatszámítási eredményeit itt részletesen ismertetjük, de mégis egy pár érdekes és tanulságos adatot közreadunk. A szarvasmarhák száma szaporodott Dobsinán 9.9%-al, Nagyrőczén 5.2%-al, Rozsnyón 3.4%-al, a nagyrőcei járásban 0.99%-al, apadt Rimaszombatban 17.44%-al, Jolsván 13.2%-al, a tornaljai járásban 13.16%-al, a putnoki járásban 7.37%-al, a roznói járásban 7.05%-al, a rimaszombati járásban 3.93%-al, a felediben 3.79%-al, a ratkói járásban 3.27%-al és a garamvölgyi járásban 1.84%-al, átlagban fogyott a vármegye szarvasmarha állománya 5.14%-al.

Fogyott ló állományunk a rimaszombati járásban 33.52%-al, a garamvölgyi járásban 33.28%-al, a roznói járásban 32.68%-al, a feledi járásban 26.57%-al, a ratkói járásban 26.02%-al, a tornaljai járásban 24.34%-al, a nagyrőcei járásban 22.92%-al, a putnoki járásban 15.82%-al és végül az 5. rend. tan. városban 21.69%-al, átlagban fogyott a vármegye ló állománya 26.18%-al.

A sertés állomány egyedül a garamvölgyi járásban szaporodott fel 29.7%-al, ellenben fogyott a ratkói járásban 34.09%-al, a putnoki járásban 32.64%-al, a tornaljaiban 30.55%-al, a roznói járásban 28.38%-al, a nagyrőceiben 22.59%-al, az 5. rend. tan. városban 7.44%-al, a rimaszombati járásban 5.49%-al és a feledi járásban 2.47%-al, átlagban fogyott sertés állományunk 15.56%-al.

Juh állományunk fogyott a tornaljai járásban 36.56%-al, a putnoki járásban 35.37%-al, a ratkói járásban 23.27%-al, a rimaszombati járásban 18.84%-al, az 5. rend. tan. városban 12.91%-al, a feledi járásban 12.07%-al, a nagyrőceiben 7.77%-al, a roznói járásban 6.22%-al és a garamvölgyi járásban 2.23%-al, átlagban fogyott a juh állományunk 20%-al.

Allattenyésztési szaklapokban, ahhoz értő szakemberek foglalkoznak állandóan a depecoratio nagy horderejű kérdésével és így nekünk — főként lapunk kereteire való figyelemmel — más feladatunk e téren nem lehet, mint hogy felidézzük vármegyénk nagynevű fiának, gróf Serényi Béla volt földművelésügyi miniszterünknek a többtermelésre vonatkozó felhívását, vagyis neveljünk fel minden arra való borjút, csikót, malacot, bárányt és akkor a háboru okozta minusból rövid néhány év alatt plusz lesz.

Közgyűlés. Az eger—putnoki h. é. vasut r. t. ez év június hó 2-án d. u. 4 órakor tartja Budapesten, IX. ik rendes közgyűlését. A részvénytársaság mérlege múlt évi üzletnyereség gyanánt 16.458 kor. 67 fillért tüntet fel.

Juh és báránybőr szállítása. A Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy minden juhbőrt, báránybőrt, amelyen gyapju van, ha még a gyapju egészen rövidre is van lenyírva, továbbá feldarabolt juhbőr, gyapjubőr hulladékokat csak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével szabad forgalomba hozni, kikészíteni vagy bármely más célra felhasználni.

A katonai szolgálatot teljesítő cséplőgépezők és fűtők felmentése. A gabonának és más szemes terményeknek kicsépléséhez fűződő igen fontos közgazdasági és katonai érdekek megővése czéljából a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg 8700/eln. Mg/A. 1916. szám alatt kiadott rendeletében intézkedett, hogy a műgöttes országokban katonai, illetőleg népfelkelési szolgálatot teljesítő, valamint hadicézlu szolgálatokra igénybevett hivatásos, vagyis gyakorlatilag képzett gőz és motor cséplőgépezők és fűtők, valamint azok a gőz- és motorcséplőgép-tulajdonosok, akik saját gépüket vannak hivatva kezelni, 1916. évi november hó 30. ig azonnal felmentessenek. A hadsereg főparancsnokság intézkedése folytán a harcztéri szolgálatot teljesítő cséplőgép kezelők és fűtők is a lehetőséghez képest föl fognak mentetni. A felmentésből csak a befegek és kórházi ápolás alatt állók, a vasutezred állományába tartozó, műszaki csapatoknál és intézeteknél, valamint a hadicézlokra dolgozó gyárakban vezető állásban levők vannak kizárva. Minden más beosztású cséplőgépészek és fűtők, kik ebbeli minőségüket bizonyítvánnyal vagy munkakönyvvel igazolják, ha tényleg szolgálnak a pötttest (intézet) parancsnoksága által, ha pedig még be nem vonultak a honvédséghez, illetve hadsereghez történt beosztásukhoz képest, az illetékes honvéd kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság által felmentetnek. A be nem vonult és felmentésüket kért cséplőgépezők és fűtők felmentésüket polgári foglalkozásukban bevárhatják. Ugyancsak bevárhatják felmentésüket azok a cséplőgépezők és fűtők is, akik mint mezőgazdasági gépészek meghatározott időre már felmentettek és felmentésüket a pötttesttől újból kérték. Ellenben azok, akik mezőgazdasági munkák végzésére csupán szabadságoltattak, pötttestükhöz bevonulni tartoznak és felmentésüket a bemutatott iratok alapján a pötttest-parancsnok azonnal engedélyezni fogja. A felmentés hivatalból engedélyeztetik. Kérvény benyújtására nincsen szükség.

Olesó utczi lakás az Erzsébet-téren.

Egy lakás: három szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekkel **augusztus hó 1-étől kiadó.** — Tudakozódni lehet: **MISKOLCZY LAJOS** czukrászdájában. 3—*

Kereskedő tanulóul

egy jó házból való fiu felvétetik

Baksay J. és Fia

divatárüzletébe. 2—3

Birtokbérlet.

Naprágy, Hubó, Széki-pusztá és keleméri birtokait ez év október havától bérbe adja
HANVAY LÁSZLÓ, CSÍZ,
2-3

Tanulóul

egy jó házból való fiu felvétetik
Derekas János fűszer és csemegeüzletébe

FÜRDŐ MEGNYITÁS.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy gépé-
:: szem bevonulása miatt a ::

várgedei fürdőt

csak Pünkösöd első napján
(vasárnap) **junius hó 11-én**

:: :: nyitom meg. :: ::

KOHN ALBERT, fürdőtulajdonos.

Meghívó**A „Garami Fogasztási Egylet“**

(Szász-Coburg-Gothai herczeg tisztei és munkásai számára.)

1916. évi junius hó 4-ikén délután 3 órakor
saját helyiségében tartandó

XLII-ik évi rendes közgyűlésére.

Miután a folyó évi május 21-ikére összehívott közgyűlés a tagok részvétlensége miatt nem volt határozatképes, a junius 4-ikére összehívott közgyűlés az alapszabályok 15. § a értelmében minden további tekintet nélkül határozni fog.

Igazgatóság.

GÉPTULAJDONOSOK és GAZDÁK

figyelmét felhívjuk, hogy **javitásra szoruló gépjeiket** mielőbb gépgyárunkba **beküldeni sziveskedjenek**, hogy a munkáshiányra való tekintettel azokat kellő időben eszközölhessük. — Előnyös árban ajánlunk **benzin- és nyersolaj motorokat, cséplőket, kazalozókat és szállópréseket**, ugyszintén egy használt **teljesen kijavított hat ló-erejű Máv. gőzcséplőkészletet.**

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-T. Gépgyára.

Meghívó.**A PUTNOKI AGRÁRBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

1916. évi junius hó 15-én délután 3 órakor az intézet saját helyiségében fogja megtartani

I-ső ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, az 1914—15. évi nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal. — 2. Esetleges indítványok.

Putnok, 1916. évi május hó 18.

Az igazgatóság.

Megjegyzés. A mérleg, valamint az erre vonatkozó összes mellékletek az intézet helyiségében az üzleti órák alatt t. részvényeseink által megtekinthetők. — Az igazgatóság javaslata az 1914—1915. évi 5317 korona 22 fillér nyereség felosztása tárgyában. — Tartalék alap képzésére fordíttassék az egész nyereség, azaz 5317 K 22 fillér.

Az igazgatóság.

Tartozik.**Mérleg-számla 1915. december 31-én.****Követel.**

Vagyon	Összeg		Teher	Összeg	
	korona	fill.		korona	fill.
1 Pénztári készlet	29390	—	1 Részvénytőke	200000	—
2 Váltótárca	34294	—	2 Betétek	2456	02
3 Adósok folyószámlán	6850	86	3 Hitelezők	3507	—
4 Részvényesek hátrálóká	135631	—	4 Átmeneti tételek	83	64
5 Értékpapír	4500	—	5 Tiszta nyereség	5317	22
6 Átmeneti tételek	698	02			
	211363	88		211363	88

Tartozik**Veszteség- és Nyereség-számla 1915. december 31-én.****Követel.**

Veszteség	Összeg		Nyereség	Összeg	
	korona	fill.		korona	fill.
1 Kamatok	77	97	1 Kamatok	12331	25
2 Alapítási és üzleti költségek	6578	26			
3 Adók	7	80			
4 Leírások (értékpapírok ártolyam értékéből)	350	—			
5 Tiszta nyereség	5317	22			
	12331	25		12331	25

Putnok, 1915. évi december hó 31-én.

A könyvelésért: *Steiner Lajos.*

Az igazgatóság: *Dr. Urszinyi Gyula* elnök. *Gescheit Béla.* *Dr. Krémer Artur* (hadba vonult). *Payer János.* *Róth Ede.* *Székely Sándor.*
Tannenbaum Viktor (hadba vonult). *Ujházi Vilmos* (hadba vonult).

A felügyelő-bizottság: *Dantsek Gyula* (hadba vonult). *Englender Lajos,* *Friedländer Sándor.*